

98

Amsterdam.

Weesperstraat.

Kunstanstalt HERZ Amsterdam

Communicatieplan Pilot Knip Weesperstraat

1. Inleiding

Amsterdam is een bescheiden wereldstad met een grote aantrekkingskracht. Maar Amsterdam kan alleen een succes blijven als elke Amsterdammer zich in de stad thuis voelt. Meer leefruimte en schonere lucht. Meer ruimte voor fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer. Voor de Amsterdammers van nu én die van de toekomst. De Agenda Amsterdam Autoluw bevat 27 voorstellen voor maatregelen, pilots en onderzoeken voor meer leefruimte en schone lucht.

Een van de voorgestelde onderzoeken uit de Agenda Amsterdam Autoluw is een tijdelijke knip in een van de hoofdroutes door de stad, de Weesperstraat¹. Het tegengaan van doorgaand autoverkeer (m.u.v. nood- en hulpdiensten) op een hoofdroute zoals de Weesperstraat-Valkenburgerstraat lijkt niet haalbaar zonder negatieve effecten op de doorstroming elders in de stad. Maar het belang van deze ingreep voor langzaam verkeer en voor de mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling van de hele oostelijke binnenstad is ook duidelijk. Om de negatieve en positieve effecten van een dergelijke knip in een hoofdroute te onderzoeken sluiten we de Weesperstraat ter hoogte van de Nieuwe Keizersgracht voor een aaneengesloten periode van 12 juni 2023 tot 23 juli 2023 af van 06.00 – 23.00 uur. Verkeer kan tussen 23.00 en 06.00 uur gewoon doorrijden.

Het doel van de pilot knip Weesperstraat is:

- Het onderzoeken van de effecten van een afsluiting van de Weesperstraat voor gemotoriseerd verkeer;
- Om te bepalen of een definitieve afsluiting van de Weesperstraat **straks (2025)** of **later (2040)** tot de mogelijkheden behoort;

---

¹ Agenda Amsterdam Autoluw, Maatregel 13, 23 januari 2020, p. 45.

16.810. 1-1-3-5.

2. Issues & stakeholders

Gesteund door de meerderheid van de gemeenteraad gaat Amsterdam met deze pilot voor het eerst een hoofdroute stremmen. Een knip op de Weesperstraat heeft daarom effect op veel mensen binnen en zelfs buiten Amsterdam. Om de pilot succesvol te laten zijn, is het belangrijk al deze mensen goed te informeren. Het belang van goede communicatie in deze pilot is onderstreept met een motie (motie 55.20 raadslid Ernsting), waarin wordt verzocht de uitvoering tevoren en op locatie te communiceren.

In deze paragraaf wordt gekeken welke issues er spelen. Op basis van deze issues kan bepaald worden welke stakeholders een belang hebben bij de pilot met de knip. Dit wordt gedaan aan de hand van een belangenmatrix, waarbij per stakeholder ook gekeken wordt welke mate van belang en invloed zij hebben. Op basis daarvan wordt gekeken hoe de doelgroep benaderd zal worden.

2.1 Issues

In hoofdlijnen zijn er de volgende issues te onderscheiden rondom een pilot met een knip op de Weesperstraat

1. Mensen/organisaties hebben zorgen voor meer drukte in hun leefomgeving
2. Mensen/organisaties hebben zorgen dat zij zelf of hun bezoekers langer om moeten rijden om op hun bestemming te komen
3. Mensen/organisaties hebben zorg dat de pilot tot onveilige situaties leiden
4. Mensen/organisaties verwachten door een knip een beter leefmilieu

2.2 Stakeholders en belangenmatrix

Op basis van deze issues, zijn er diverse stakeholders te onderscheiden die een belang hebben bij de pilot knip Weesperstraat. Deze zijn hieronder in de belangenmatrix opgenomen, waarbij duidelijk wordt welk issue per stakeholder van belang is.

		Issue: Het wordt misschien drukker in mijn straat	Issue: Ik of mijn bezoeker moet langer rijden door de knip	Issue: De knip kan voor onveilige situaties zorgen	Issue: De knip verbetert mogelijk mijn leefomgeving
	Externe stakeholders				
1.	Bewoners Weesperstraat/Valkenburgerstraat				Meer ruimtelijke kwaliteit
2.	Ondernemers Weesperstraat/Valkenburgerstraat		Klanten en leveranciers kunnen me moeilijker bereiken		De straat wordt er mooier op
3.	Bewoners/ondernemers Plantage, Roeterseiland en Marken	De knip leidt misschien tot sluijverkeer			De buurt kan er mooier door worden
4.	Maatschappelijke instellingen Plantage, Roeterseiland en Marken (Musea, zorginstellingen,		Bezoekers kunnen ons moeilijker bereiken		De buurt kan er mooier door worden
5.	Bewoners Kattenburg, S100 (Mauritskade, Piet Hein kade, Stadhouderskade)	De knip zorgt voor waterbed effect			
6.	Bewoners/ondernemers Kadijken		Ik moet heel lang omrijden door knip en werk aan Scharrebiersluis		
7.	Ondernemers/bewoners stadsdeel Centrum, Centrum-Oost en Noord (incl MKB, VEBAN)		Ik moet omrijden		

8.	Omgelegen instellingen (cultuur/musea/onderwijs)		We zijn mogelijk minder goed bereikbaar		De buurt wordt er mogelijk mooier door
9	Omliggende zorginstellingen (OLVG, HAP Kadijk, Verloskundige)		We moeten mogelijk omrijden en zijn minder goed bereikbaar		
9.	Gebruikers met auto (forenzen, dagjesmensen)		We moeten mogelijk langer rijden en zoeken		
10	Parkeergarages		We zijn slechter bereikbaar		
11	Logistiek/leveranciers/pakketbezorgers (TLN, EVO --> via Programma Logistiek)		We moeten anders/langer rijden en dat kost ons geld		
12.	Aanvullend vervoer (Clientenbelang)		Onze cliënten zijn nog langer onderweg		
13	Nood en Hulpdiensten		Knip mag niet tot langere aanrijdtijd leiden	Knip mag niet tot gevaarlijke situaties leiden	
14	GVB		Knip mag niet tot vertraging leiden		
15	Touringcars		Ik kan mijn gewoonlijke route niet rijden; dat kan geld kosten		

16	Taxi's		Ik moet langer rijden om mijn bestemming te bereiken; dat kost me geld		
17	Hoog en zwaar verkeer		Ik kan niet overal meer rijden		
18	GGD		We moeten omrijden waardoor we misschien onze aanrijdtijden niet meer halen		
19	RWS	Het wordt drukker op A10			
20	Pers				
	Interne stakeholders				
21	Gemeentelijke diensten die zijn gehuisvest aan de Weesperstraat, Weesperplein, Jodenbreestraat, Stopera		We moeten anders rijden om op ons werk te komen		
22	Wijkagent en collega's van THOR		Er moet gehandhaafd worden of mensen zich aan nieuwe regels houden	Onveilige situaties moeten voorkomen worden	
23	CVC en WWU			Knip mag niet tot onveilige situaties leiden	
24	Programma Taxi		Taxi's moeten langere routes rijden		

25	Programma Touringcar		Touringcars kunnen hun gebruikelijke routes niet rijden		
26	Programma Logistiek		Leveranciers/transport moeten omrijden en dat kost geld		
27	Raakvlakprojecten (Verbeteren fietsroute IJ-Geldersekade, Herinrichting Noordelijke van Woustraat, Prins Hendrikkade West, Brug Scharrebiersluis, Nieuwe Herengracht)		Onze omleidingsroute wordt anders / we moeten onze bouwvoor anders regelen		
28	Stadsdelen Centrum, Oost, Noord, Zuid (DB, SDC, gebiedsteams)	Bewoners maken zich zorgen meer drukte	Bewoners maken zich zorgen over omrijden	Bewoners maken zich zorgen over verkeersveiligheid	Bewoners willen meer leefkwaliteit
29	College B&W, Raadscommissie MOW, Gemeenteraad	Bewoners maken zich zorgen meer drukte	Bewoners maken zich zorgen over omrijden	Bewoners maken zich zorgen over verkeersveiligheid	Bewoners willen meer leefkwaliteit

4. Communicatiestrategie

Uit de belangenmatrix is te concluderen dat veel partijen negatieve effecten van de pilot kunnen ondervinden (of dit in ieder geval verwachten). Ze maken zich zorgen dat het drukker wordt in hun eigen straat door verplaatsing van verkeer en zijn bang dat hun bezoekers en/of hun leveranciers langer onderweg zijn. In het ergste geval ontstaan er zelfs gevaarlijke situaties.

De positieve effecten van de pilot worden meer plaatselijk gevoeld, bij de bewoners van de Weesperstraat en Valkenburgerstraat en de omgelegen instellingen en ondernemers. De omgelegen instellingen en ondernemers zitten er dubbel in: voor hen betekent een knip mogelijk een mooiere leefomgeving, maar het zal wel van hun bezoekers en leveranciers vragen om langer of anders te rijden.

Het is hierom belangrijk dat de doelgroepen goed worden meegenomen in het doel van de pilot. Dat doel is dat we enerzijds de positieve effecten van een knip in beeld krijgen (wat levert het op), maar net zo goed ook de negatieve effecten. Daarom onderzoeken we wat de effecten zijn op leefbaarheid,

doorstroming en veiligheid zowel rondom de Weesperstraat als elders in de stad waar het verkeer zich naar verwachting toe verplaatst. Door hier transparant en proactief over te communiceren voor, tijdens en na de pilot, willen we begrip en vertrouwen kweken in de integriteit en zorgvuldigheid van het proces.

4.1 Communicatie doelstelling

De communicatiedoelstelling is daarmee als volgt te definiëren:

De gemeente informeert de vele, diverse belanghebbenden proactief en zorgvuldig voorafgaand, tijdens en na de pilot en staat open voor aanvullingen, suggesties en kritiek. Zodat de belanghebbenden zo goed mogelijk weten hoe ze tijdens de pilot wel en niet kunnen rijden, welke alternatieve routes er worden aangeraden en wat samenhang is met andere werkzaamheden. Zodat de betrokkenen begrijpen waarom we deze pilot uitvoeren. En zodat men vertrouwen heeft in een integer en transparant proces waarin zowel de voorstanders als tegenstanders voldoende worden gehoord.

De communicatie loopt daarmee langs 3 lijnen:

1. Informeren

Doelgroepen die effect ondervinden van de pilot worden zo goed mogelijk geïnformeerd over wat wanneer wordt afgesloten en wat aan te raden alternatieve routes zijn. Dit gebeurt zowel vooraf als tijdens de pilot.

2. Meenemen

Doelgroepen die effect ondervinden van de pilot worden meegenomen in waarom de pilot wordt uitgevoerd. Vooraf de pilot is duidelijk welke informatie we ophalen uit de pilot: hoe halen we zowel de positieve als negatieve effecten op. De conclusies van wat we ophalen tijdens de pilot zijn openbaar.

3. Input ophalen

Er wordt een belevingsonderzoek uitgezet onder doelgroepen die naar verwachting positieve effecten ondervinden van de pilot en doelgroepen die naar verwachting negatieve effecten ondervinden van de pilot. Voorafgaand aan de pilot wordt input opgehaald over wat de verwachtingen van deze doelgroepen zijn, tijdens de pilot wordt input opgehaald hoe men de knip ervaart en achteraf wordt er input opgehaald ter evaluatie.

4.2 Kernboodschap communicatie richting alle stakeholders

De kernboodschap richting alle doelgroepen is allereerst informatief van aard. Het is belangrijk de stakeholders goed te informeren over wat er komen gaat, wanneer de pilot plaats vindt, voor hoelang, en wat de eventuele hinder en consequenties zijn. Tegelijkertijd ligt de nadruk op welk doel de pilot heeft.

Algemene kernboodschap

Amsterdam wil meer leefruimte en schonere lucht. Meer ruimte voor fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer. De auto moet daarom ruimte inleveren, maar we willen de stad wel bereikbaar houden. Tussen 12 juni t/m 23 juli 2023 onderzoeken we 6 weken lang de positieve en negatieve effecten van een tijdelijke afsluiting van de Weesperstraat voor gemotoriseerd verkeer. We kijken naar de effecten op doorstroming, verkeersveiligheid en leefkwaliteit rondom de Weesperstraat en in de omgeving. Op basis daarvan kan besloten worden of een definitieve afsluiting van de Weesperstraat straks (na 2023) of later (na 2040) mogelijk is en past binnen de ambities van een autoluwe stad.

Naast deze algemene kernboodschap, wordt per stakeholder bekeken welke specifieke informatie per doelgroep relevant is. Zo worden er verschillende kaartjes gemaakt voor groepen stakeholders, bijvoorbeeld per gebied of per specifiek gebruik. In het volgende hoofdstuk is te lezen welke middelen wanneer voor welke stakeholder worden ingezet.

5. Middelen en planning

We willen de betrokken stakeholders proactief en zorgvuldig informeren voorafgaand, tijdens en na de pilot. In onderstaande tabel is hiervoor een overzicht gemaakt per doelgroep welke middelen wanneer worden ingezet.

Planning	Middel	Doel	Doelgroep	Verantwoordelijk	Deadline
In aanloop naar de pilot					
Eind febr	Mail	Informeren start voorbereidingen eventuele pilot 2023	Betrokken bewoners & ondernemers en interne stakeholders	Omgevingsmanager	
Maart	Gesprekken / aansluiten bij overleggen	Informeren over aankomen pilot	NHD, GVB, RWS, CBA, Programma Taxi, Programma Touringcar, BIZ KMP, VRA, sd Centrum/Oost/Noord/Centrum	Omgevingsmanager	
8 april	Mail	Informeren behandeling raadscom	Betrokken bewoners & ondernemers (lijst die 5.1.2.e gestuurd heeft + CBA/MKB Amsterdam)	Omgevingsmanager ism communicatie adviseur	
13-04-2023 (Na raadscom MOW)	Persbericht	Aandacht genereren voor de pilot	Alle doelgroepen	Communicatie V&OR en woordvoerder stadhuis	Persbericht klaar staan op 12-04-2023 (afhankelijk wat in raadscom besloten wordt)
13-04-2023	Mail naar belangenorganisaties (excl kaartjes)	Belangenorganisaties informeren over de pilot en gevolgen voor hun	CBA, MKB, AmsterdamCity, Rover, TLN, EVO, Clientenbelang, Fietzersbond,	Omgevingsmanager ism communicatieadviseur	Mail klaar 12-04-2023

		achterban / uitnodigen bewonersbijeenkomsten	Programma Taxi, Programma Touringcar		(afhankelijk wat in raadscom besloten wordt)
14-04-2023	Tomtom, google mapx en Wayz laten aanpassen	Tijdens pilot gebruikers juiste route geven	Gebruikers	Omgevingsmanager ism verkeerstactiek	
14-04-2023 en continu up to date houden	Website amsterdam.nl/knipweesper	Achtergrondinformatie, actuele stand van zaken, mogelijkheid te reageren op pilot, informeren over gevolgen, kaartjes, alternatief vervoer, omleidingsroutes (evt. laad- en losmogelijkheden)	Alle doelgroepen	Communicatieadviseur	
14-04-2023	Website amsterdam.nl/autoluw	Verwijzen naar amsterdam.nl/knipweesper	Alle doelgroepen	Communicatie adviseur	
16-04-2023	Aansluiten bewonersoverleg 1018	Informeren over uitkomst raadcom	Bewoners 1018	Omgevingsmanager ism communicatieadviseur	
April 2023	Aansluiten bewonersavond Knowledge Mile Park	Informeren over uitkomst raadcom	Bewoners Valckenburgstraat	Omgevingsmanager ism communicatieadviseur	
Mei 2023	Aansluiten Eilandenoverleg (datum ntb)	Informeren over uitkomst raadcom	Bewoners oostelijke eilanden		
15-05-2023	Bewonersbrief (incl kaartjes)	Informeren over de doorgang pilot, de praktische details, info bijeenkomst en belevingsonderzoek	Bewoners en ondernemers centrum, oost en Stadhouderskade, belangenorganisaties --> mogelijk paar verschillende gebieden maken met specifieke kaartjes relevant per gebied	Omgevingsmanager ism communicatieadviseur	Kaartjes gereed half april Drukker + verzender informeren

....	Digitale nieuwsbrief stadsdelen Centrum, oost, zuid en noord iig	Informereren over pilot	abonnees	Communicatie	
30 & 31 mei	2 Inloopavonden	Informereren over praktische details en mensen uitnodigen voor belevingsonderzoek	Bewoners en ondernemers rondom knips en stadhouderskade	Omgevingsmanager ism communicatieadviseur (ook afstemmen met gebiedsmakelaar)	
1 week voor pilot	Belevingsonderzoek	Input ophalen verwachtingen stakeholders verkeersveiligheid, doorstroming, leefkwaliteit	Bewoners en ondernemers centrum, oost en Stadhouderskade	Omgevingsmanager	
....	Gemeentelijke krant	Informereren over de invoeren van de pilot en nieuwe routes + verwijzing naar site	Amsterdammers		
3 a 2 weken voor pilot?	Digitale nieuwsbrief Touringcarbranche	Touringcarbranche op de hoogte brengen van de pilot en aangepaste routes	Touringcarbranche	5.1.2,e ?	
2 weken voor pilot	Buurtpagina's stadsdeel Centrum + FB (en stadsdeel oost?)	Infomeren pilot + routes	Bewoners centrum (en oost?)	Communicatieadviseur stadsdeel ism communicatie	
2 weken voor pilot	Tourbuzz – app speciaal voor touringcars	Touringcarbranche op de hoogte brengen van de pilot en aangepaste routes	Routingcarbranche	5.1.2,e ?	
2 weken voor pilot	Digitale nieuwsbrief taxi	Taxichauffeurs wijzen op aangepaste route	Taxibranche	5.1.2,e ?	
2 weken voor pilot	@verkeer020	Informereren over de ingangsdata en de pilot. Altijd directe verwijzing naar de site	volgers	Online specialisten ism communicatieadviseur V&OR	
2 weken voor pilot	Gesprekken ondernemers rondom knip	Informereren over pilot, ophalen contactgegevens	Ondernemers rondom knip	Omgevingsmanager + rest projectteam?	

		en verwijzen naar belevingsonderzoek			
10 dagen voor pilot	Bericht op social media via geofencing	Informereren afsluiting + verwijzen belevingsonderzoek	Mensen met facebook die zich bevinden in gebied rondom Weesperstraat	Omgevingsmanager	
10 dagen voor pilot	DRIPS	Informereren routes	Weggebruikers	Verkeersmanagement	
10 dagen voor pilot	Aankondigingsborden/tekstkarren	Informereren toekomstige afsluitingen	Weggebruikers	Via Bijenkorffile	
1 week voor start pilot	AT5	Informereren startdatum, duur en omleidingen	Alle doelgroepen	Communicatie	
Tijdens de pilot					
Eerste week pilot	Permoment wethouder/pfh sd opening	Informereren pilot + opening pocket park amsterdam.nl/knipweesper	Alle doelgroepen	Communicatie	
Eerste dag pilot	Omleidingsborden + tekstkarren	Informereren afsluiting en alternatieve routes	Verkeersdeelnemers	Materiaalbureau	
Eerste dag pilot	DRIPS	Wijzen op nieuwe situatie	Verkeersdeelnemers	Materiaalbureau	
Eerste week pilot	Kaartjes uitdelen bij afsluitingen door verkeersregelaars	Informereren routes	Gebruikers afsluitingen	Communicatie	
Vanaf eerste week pilot	Evenementjes	Ruimtelijke winst knip tonen	BIZ Knowledge mile en andere geïnteresseerden	Omgevingsmanager ism BIZ Knowledge Mile	
2 ^e , 4 ^e en 6 ^e week pilot	Schouw met betrokken stakeholders	Evalueren effecten	o.a. MKB Amsterdam, Amsterdam City, bewoners die zich op inloopavonden hebben ingeschreven	Omgevingsmanager	
2e week pilot / 5 ^e week pilot	Face to face gesprekken buiten	Ophalen beleving	Bewoners, ondernemers en gebruikers rondom knip	Omgevingsmanager	
4 ^e week pilot	Schouw 4 stadsdeelcommissies + stadsdeel centrum + bewoners en ondernemers (afhankelijk van grootte groep in week 5 nog 1 plannen)	Ophalen beleving	Bewoners, ondernemers en stadsdelen	Team monitoring	

6e week pilot	Belevingsonderzoek	Ophalen beleving doorstroming, verkeersveiligheid, leefbaarheid	Bewoners en ondernemers centrum, oost en stadhouderskade + belangenorganisaties	Omgevingsmanager ism communicatieadviseur V&OR	
5e week pilot	2 daagse Inloopbijeenkomst	Ophalen beleving doorstroming, verkeersveiligheid, leefbaarheid	Bewoners en ondernemers rondom de knips en op stadhouderskade		
Continue	Webcare	Monitoren van online aandacht	geïnteresseerden	Online specialisten ism communicatieadviseur v&OR	
Continue	FAQ 14020	Informatie geven of doorverwijzen naar projecttelefoon	Geïnteresseerden	Comm adviseur	
Continue	Schouwen door team monitoring	Situatie monitoren en knelpunten signaleren		Team monitoring	
Continue	Borden A10	Informereren drukte/vastlopen	Verkeersdeelnemers	RWS?	
Continue	Parkeerverwijssystemen	Parkeerders verwijzen buiten stadshart	Verkeersdeelnemers	?	
Wekelijks	Wethouder op hoogte houden				
Continue	Calamiteiten app				
Continue	App met gebiedsmakelaars				
Na de pilot					
1 week na pilot	Belevingsonderzoek	Ophalen beleving , informeren vervolproces	Panel van bewoners en ondernemers centrum, oost en stadhouderskade, verkeersdeelnemers en belangenorganisaties	Omgevingsmanager	
2 weken na pilot	Mail	Bedanken meedenken, informeren vervolproces	Belangenorganisaties, betrokken bewoners, ondernemers, bewonersorganisaties,	Comm adviseur ism omgevingsmanager	

			instellingen en interne partners		
2/3 weken na pilot	Gesprekken	Ophalen beleving, informeren vervolgproces	CBA, Touringcar, Taxi	Omgevingsmanager	
Zodra resultaten kentekenonderzoek etc bekend zijn	Wethouder/college informeren/raadsbrief	Informeren resultaten	Wethouder/college/raad	Omgevingsmanager ism comm adviseur	
In aanloop naar raadsbrief (zodra op agenda)	Mail	Informeren resultaten, raadsbehandeling en vervolg	Belangenorganisaties, Deelnemers belevingsonderzoek, betrokken bewoners, instellingen en bewonersorganisaties	Comm adviseur ism omgevingsmanager	
In aanloop naar raadsbrief	Mail	Informeren resultaten, raadsbehandeling en vervolg	Interne betrokkenen	Comm adviseur ism omgevingsmanager	

6. Communicatie risico's

1. Sluip- en zoekverkeer. Een knip in het autoverkeer heeft niet alleen effect op de locatie zelf. Het kost tijd voordat men de nieuwe, gewenste routes heeft ontdekt en indien de nieuwe, andere routes niet duidelijk zijn of voor de verkeersdeelnemer te lang duren, zal veel zoekverkeer ontstaan met mogelijk ongewenste effecten in andere straten en buurten. Sluip- en zoekverkeer kan het gecreëerde draagvlak vrij snel doen verdwijnen.
2. Ongeluk als gevolg van een omleiding.
3. Druk van nood- en hulpdiensten vanwege langere aanrijdtijden
4. Disproportioneel lange omrijdtijd door knip in combinatie met overige werkzaamheden in de stad
5. Hoog verkeer komt ergens vast te zitten